

Emne:	Instruks for medicin håndtering
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

Instruks for medicin håndtering

Instruksens formål:

At medvirke til, at borgerne på Rehabiliteringsafdelingen får den rigtige medicin.

Instruksen henvender sig til:

Autoriseret sundhedspersonale på dag-, aften- eller nattevagt i Rehabiliteringsafdelingen: Sygeplejersker (sygepl.) og social- og sundhedsassistenter (SSA). Herudover henvender denne instruks sig i begrænset omfang til social- og sundhedshjælpere (SSH), ergoterapeuter (ergo.) og fysioterapeuter (fys.) og ufaglærte (ufagl.) vikarer. Dette vil være angivet, hvor det er relevant.

Definition af begreber:

Medicinerullebord: Medicin rullebordet er et dispenseringsbord udviklet og testet i et samarbejde mellem Rosenborgcentret, Standard Systemer og "projekt Medicinsikkert Plejecenter" under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (Magasinet Pleje, no date). Medicin rullebordet er et rullebord, som kan hæves og sænkes. Der er plads til en tablet eller papirer på en holder over pladen. Bordpladen er dækket af "måtte" inddelt i dispenseringsrutinerne (dispensering af medicin, genbestilling, afsluttende egenkontrol).

Risikosituationslægemidler: "De syv lægemiddelgrupper er følgende:

Antidiabetika (insulin og perorale antidiabetika) (medicin mod diabetes)

Antikoagulantia (warfarin, hepariner, nye orale AK-lægemidler (NOAK) (blodfortyndende medicin)

Lavdosis methotrexat (middel mod kræft, gigt og psoriasis)

Kalium (kaliumklorid, kaliumphoshat)

Opioder (fx morfin, codein, fentanyl, methadon, oxycodon) (stærk smertestillende medicin)

Gentamicin (antibiotika, bruges ved fx blodforgiftning)

Digoxin (mod forstyrrelser i hjerterytmen)".

(stps.dk, no date)

Ved håndtering af en eller flere af ovenstående syv lægemidler henvises der til instruks "7 risiko lægemidler", som findes under Rehabiliteringsafdelingens instrukser.

FMK: Online Fælles Medicinkort som findes via CURA. Medicin ordineres i FMK.

LMK: Lokalt Medicinkort hvortil autoriseret sundhedspersonale (sygepl. og SSA) overfører ordineret medicin fra FMK.

Dispensering: Betyder at personalet optæller eller tilbereder den ordinerede medicin. Fx lægger personalet tabletter i doseringsæsker. Der dispenseres til syv dage ad gangen, såfremt der er tilstrækkelig medicin og medicinen er ordineret til de næste syv dage eller længere. Det er vigtigt at dispenseringen foregår uforstyrret.

Emne:	Instruks for medicin håndtering
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

Medicinadministration: Betyder udlevering og givning af medicin.

P.n.: Betyder at medicin må tage/gives efter behov.

Medicinansvarlig: Det aftales ved vagtens start, hvem der er dagens medicinansvarlig. Alle social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker kan være medicinansvarlig. Som medicinansvarlig har man ansvar for at der er dispenseret medicin

Evt. redskaber

- Medicinrullebordet
- Dymo/labels
- Blisterpakkeåbner (pilleudtrykker)
- Tablet (eller bærbar pc) med CURA
- Handsker
- Nøgle til medicinskabet

VIGTIGT! Slå nødkald fra borgere fra på telefon. Telefonen skal kun anvendes til udgående opkald til læge eller apotek.

Ansvar:

”Ledelsens ansvar:

Ledelsen skal sikre

- At de personale, som håndterer medicin er oplært i det
- At arbejdsgange omkring medicinering af patienter er sikre og forståelige
- At de rette kompetencer er til rådighed for arbejdet
- At rolle- og ansvarsfordelingen er tydelig
- At alle involverede medarbejdere har den tilstrækkelige viden om håndtering af medicin

Personalets ansvar:

”Når du dispenserer og administrerer lægeordineret medicin, handler du som den ordinerende læges medhjælper. Både autoriseret og ikke-autoriseret sundhedspersonale samt andre medarbejdere har et selvstændigt ansvar, når de handler som lægens medhjælp.

Som medhjælp har du ansvar for at udføre opgaven efter den instruktion, du har fået”. (stps.dk, no date)

Medarbejdere SKAL frasige sig opgaven, hvis medarbejderen er usikker på om han/hun kan varetage opgaven forsvarligt. Medarbejderen SKAL ligeledes frasige sig opgaven, hvis han/hun ikke kan sikre den nødvendige observation af borgeren. Ydermere SKAL medarbejderen frasige sig opgaven, hvis der er mistanke om fejl i medicinordinationen eller i medicin håndteringen. (stps.dk, no date)

Referencer:

Emne:	Instruks for medicinhandling
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

www.magasinetpleje.dk (no date), *Rutiner på rullebordet sikrer medicinen*, Available from: [Rutiner på rullebordet sikrer medicinen - Magasinet Pleje](#) [Accessed: 16-01-2022]

stps.dk (no date) *Risikosituationslægemidler og risikosituationer*, Available from: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/haandtering-af-medicin/korrekt-haandtering-af-medicin-uden-for-sygehusene/risikosituationslaegemidler-og-risikosituationer/> [Latest access: 12-01-2022]

stps.dk (no date) *Ansvar og instrukser*, Available from: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/haandtering-af-medicin/korrekt-haandtering-af-medicin-uden-for-sygehusene/ansvar-og-instrukser/> [Latest access: 10-1-2022]

stps.dk (no date) *Instrukser* Available from: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/instrukser/> [Latest access: 12-01-2022]

Procedurer:

Inden dispensering:

- Tjek at medicinbordet er intakt og sæt det i korrekt arbejdshøjde.
- Log ind i CURA på tablet/bærbar pc.
- Afstem FMK – SKAL godkendes hver gang uanset om der er ændringer.
- Tjek medicinæsker i medicinskabet og evt. nyankommet medicin fra apoteket for korrekt navn og cpr. nummer.
- Tjek at der er nok medicin til at dispensere 7 dage frem og at holdbarhedsdatoen ikke er overskredet (du skal dispensere til 7 dage, men hvis der ikke er nok medicin til 14 dage, skal du overveje om der skal bestilles mere medicin).
- Tjek ved brug af flydende medicin (cremer, salver, øjendråber, insulin m.m.) at der er oplyst anbrudsdato samt holdbarhed efter anbrud. Sørg for dymo/label med navn, cpr.nr. og dato.
- Ved manglende label på fx håndkøbsmedicin påsættes dymo/label på beholder med navn, cpr.nr. og ordination fra FMK.
- Tjek ikke-aktuel medicin (øverste hylde i medicinskabet i en gul pose) for udløbsdato, navn, cpr.nr. og kassér gammel medicin.
- Hvis en ordination må formodes at være kortvarig, men ikke har en slutdato (ex. antibiotika) skal den ordinerende læge kontaktes.
- OBS! Print af medicinskema fra hospitalet må kun opbevares i medicinskabet så længe der er dispenseret medicin fra hospitalet. Herefter makuleres det.
- Poser med p.n. medicin fra hospitalet bortskaffes i henhold til nedenstående procedure for bortskaffelse af medicin.
- OBS! Sørg for at du ikke bliver forstyrret mens du dispenserer.

Emne:	Instruks for medicinhandling
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

Dispensering:

- I LMK skal du "vælg effektivering" til hver enkelt præparat og vælge dette rette handelsnavn for præparatet ved modtagelse af medicin fra apoteket.
- Anbring præparater på det medbragte medicinbord på de rette felter.
- Dispenser efter LMK.
- Du skal sikre at du har nok medicin til næste dispensering (7 dage) inkl. p.n. medicin.
- HUSK! Scroll helt ned på oversigten i LMK, så du kan se alle 7 dage, da der kan være forskel på de enkelte dages dosering.
- Hvis der ikke er nok medicin til de følgende 7 dage, bestilles den aktuelle medicin via FMK. Hvis der ikke er nok medicin til 7 dage, må der kun dispenseres til det antal dage der er nok medicin til.
- Opret observation i CURA "medicin dispensering", hvis der er bestilt medicin. Noter hvilke præparater det omhandler samt om pårørende er informeret om at hente, hvis ikke borger har konto på apoteket.
- Lav egenkontrol af dispenseret medicin.

Ikke-dispenserbart medicin:

- Under dispensering flyttes præparater til "anden medicin" på medicinrullebordet.
- Disse præparater tages direkte fra beholder, hvorefter der kvitteres for administrationen; grøn markering.

P.n. medicin: (dispenseres ikke)

- Ved udlevering af p.n. medicin kvitteres der for administration.
- Efterfølgende skal der følges op med effekt af udleveret medicin (dette noteres under relevant Helbredstilstand).
- Hvis p.n. ordination ikke fremgår med en max. døgndosis kontaktes egen læge.

Modtagelse af medicin:

- Tjek navn og når det er muligt cpr.nr. på medicinbeholder.
- Tjek at dosis, tidspunkt, hvor medicinen skal gives, styrke/koncentration på medicinen og handelsnavnet er angivet på præparatet og stemmer overens med ordination i FMK.
- Afstem FMK. Præparat overføres til LMK med rette effektivering.

Opbevaring af medicin:

- Opbevares i aflåst skab medmindre det er anført at medicinen skal opbevares i køleskab. I så fald opbevares det i borgers køleskab på borgers stue.
- Ved selvadministration må medicin IKKE opbevares i aflåst medicinskab. Hvis dette er tilfældet informeres borger om, at der skal være låst til stuen, når borger sover eller har forladt stuen.

Medicinadministration: (denne opgave kan uddelegeres til SSH og øvrigt personale, såfremt denne er instrueret i opgaven på den specifikke borger).

- Tjek for ændringer i LMK (Rødt medicinglas)
- Tjek navn og cpr.nr.

Emne:	Instruks for medicinhandling
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

- Tjek antal af doseret tabletter og ikke-dispenseret medicin.
- Kvitter for medicinen.
- Observer at borger indtager medicinen.

Samarbejde med lægen: Ved ændringer i ordinationen i FMK:

- Hvis oplysningerne på medicinballagen ikke stemmer overens med ordinationen i LMK, skal der foreligge et journalnotat med lægens ændring af ordinationen.
- Hvis der ikke er et journalnotat om, at lægen har ændret ordinationen, skal lægen kontaktes mhp. begrundelse for ændring.
- Ajourfør journalen i tilstand/plan/helbredstilstande.
- Ved observationer, der kan have en sammenhæng til medicinordinationen, skal den behandlingsansvarlige læge kontaktes til vurdering af ordinationen.
- Hvis en fast ordination er påført en slutdato afklares denne med egen læge.
- Ved dosering af lægeordineret natur- og/eller kosttilskud kontaktes egen læge ved begrundet mistanke om interaktioner med anden medicin.

Naturlægemidler/kosttilskud:

- Borger opfordres til at orientere egen læge om anvendelse af ikke-lægeordineret naturlægemidler og kosttilskud.
- Hvis borger har behov for hjælp til dette, søges der samtykke fra borger til at tage kontakt til egen læge.
- OBS! Ikke-lægeordineret naturlægemidler/kosttilskud dispenseres ikke.

Hvis der opdages fejl i medicinhandling: Fejlen rettes og der oprettes en utilsigtet hændelse.

Bortskaffelse af medicin: Pårørende opfordres til at aflevere for gammel medicin på apoteket samt tage ikke-aktuel medicin med hjem.

Alternativ bortskaffelse af medicin sker via beholdere på depotet.

Undtagelser til ovenstående:

Hvis borger er selvadministrerende og dosisdispenseret medicinen. Se separate instrukser for disse.

Reference:

Procedurer udarbejdet på grundlag af praktisk gennemgang af "Korrekt håndtering af medicin – Et værktøj for plejecentre, hjemmepleje, hjemmesygepleje, bosteder m.v." (stps.dk, no date) Available from: [0E30EDB960FA47DBA41FDA577A0AB979 \(stps.dk\)](https://stps.dk/0E30EDB960FA47DBA41FDA577A0AB979) [Latest access: 10-1-2022]

"Den enkelte sundhedsperson har altid et selvstændigt ansvar for at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sit faglige virke. Afvigelser fra afdelingens instrukser vil ikke nødvendigvis være udtryk for manglende omhu og samvittighedsfuldhed. Det vil bero på en konkret vurdering af de givne omstændigheder, hvorvidt sundhedspersonen ved overholdelse af eller afvigelse fra en instruks har udvist den fornødne omhu og samvittighedsfuldhed". Citat:

Emne:	Instruks for medicinbehandling
Udarbejdet af: Arbejdsgruppe Hennie Risum-Rømer og Margrethe Buch med afdelingsleder Susanne A. Hansen	Dato: 14.01.2022
Revideret af: Hennie Risum-Rømer, Margrethe Buch og Susanne A. Hansen	Dato: 04.02.2022
Godkendt af: Sophie Brohus, Leder af myndighed og Rehabiliteringsafdelingen	Dato: 04.02.2022

stps.dk (no date) Instrukser Available from: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/instrukser/>
[Accessed: 12-01-2022]